

Konsultant Krajowy
w dziedzinie mikrobiologii lekarskiej
Prof. dr hab. n. med. Katarzyna Dzierżanowska-Fangrat
Instytut „Pomnik – Centrum Zdrowia Dziecka”
Zakład Mikrobiologii i Immunologii Klinicznej
Al. Dzieci Polskich 20, 04-730 Warszawa
Tel. 22 815-72-70; fax 22 815-72-75; e-mail: k.fangrat@ipczd.pl

Warszawa dn. 12.03.2020

Pani Alina Niewiadomska
Prezes
Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych

Szanowna Pani Prezes,

W odpowiedzi na liczne zapytania dotyczące zasad postępowania w medycznych laboratoriach diagnostycznych z materiałem od pacjentów podejrzanych o zakażenie koronawirusem COVID-19 (SARS-CoV-2), informuję, że zalecenia z dnia 03.03.2020, opracowane zgodnie z wytycznymi CDC, pozostają aktualne.

Z uwagi na często pojawiające się pytania dotyczące środków ochrony indywidualnej, w tym rodzaju fartuchów ochronnych oraz zasad stosowania ochrony dróg oddechowych, informuję, że zgodnie z zaleceniami CDC, WHO (amerykańskie) oraz NHS (brytyjskie), personel laboratoryjny mający kontakt z potencjalnie zakaźnym materiałem klinicznym, musi używać standardowych środków ochrony osobistej, tj: fartucha laboratoryjnego, rękawic jednorazowych oraz ochrony na oczy (gogle, maska lub przyłbica).

Zgodnie z przytoczonymi rekomendacjami, należy stosować fartuchy laboratoryjne z długim rękawem, najlepiej ze ściągaczami. O ile to możliwe, fartuch powinien być wykonany z materiału chroniącego przed zachlapaniem. Rekomendacje nie odnoszą się do konieczności stosowania dodatkowej, poza fartuchem laboratoryjnym, ochrony np. w postaci fartucha jednorazowego. Niemniej jednak, zastosowanie fartucha jednorazowego, wiązanego z tyłu, zakładanego na fartuch laboratoryjny, stanowi dodatkową barierę ochronną i w miarę możliwości może być rozważone.

W każdym przypadku, gdy podczas pracy z materiałem zakaźnym istnieje ryzyko powstania aerozolu lub rozprysku materiału (np. podczas worteksowania próbek), procedury powinny być wykonywane w certyfikowanej komorze laminarnej II klasy bezpieczeństwa.

W przypadku, gdy praca z materiałem zakaźnym prowadzona jest w certyfikowanej komorze laminarnej II klasy bezpieczeństwa, nie ma konieczności stosowania dodatkowego zabezpieczenia dróg oddechowych.

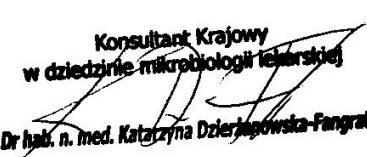
W przypadku procedur wykonywanych poza komorą laminarną, w celu minimalizacji ryzyka ekspozycji na materiał zakaźny, oprócz wyżej wymienionych, standardowych środków ochrony osobistej tj.: rękawiczki jednorazowe, fartuch laboratoryjny i ochrony na oczy (gogle, maska lub

przyłbica), należy stosować ochronę na drogi oddechowe. Zgodnie z dokumentem WHO dotyczącym racjonalnego wykorzystywania środków ochrony osobistej, w przypadku pracowników laboratorium, zalecaną metodą ochrony na drogi oddechowe, jest zastosowanie maski medycznej (chirurgicznej). W przytoczonym dokumencie, maski N95 i FFP2 są zarezerwowane dla personelu klinicznego mającego bezpośredni kontakt z pacjentem z COVID-2019 w trakcie wykonywania procedur związanych z wysokim ryzykiem powstania aerozolu.

Po zakończeniu procedur diagnostycznych wszystkie powierzchnie robocze i urządzenia laboratoryjne należy zdezynfekować przy użyciu środków aktywnych wobec wirusów oślonkowych (tj. wirusy grypy i inne ludzkie koronawirusy). Preparaty dezynfekcyjne należy stosować zgodnie z zaleceniami producenta, przestrzegając parametrów działania środka (stężenie i czas kontaktu). W przypadku dekontaminacji urządzeń laboratoryjnych należy przestrzegać zaleceń producenta sprzętu.

Źródła:

1. CDC: Interim Laboratory Biosafety Guidelines for Handling and Processing Specimens Associated with Coronavirus Disease 2019 (COVID-19).
<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/lab/lab-biosafety-guidelines.html>
2. CDC: Biosafety in Microbiological and Biomedical Laboratories (BMBL) – Fifth Edition.
https://www.cdc.gov/labs/BMBL.html?CDC_AA_refVal=https%3A%2F%2Fwww.cdc.gov%2Fbiosafety%2Fpublications%2Fbmb15%2Findex.htm
3. COVID-19: safe handling and processing for samples in laboratories
<https://www.gov.uk/government/publications/wuhan-novel-coronavirus-guidance-for-clinical-diagnostic-laboratories/wuhan-novel-coronavirus-handling-and-processing-of-laboratory-specimens>
4. Laboratory biosafety guidance related to coronavirus disease 2019 (COVID-19)
<https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/331138/WHO-WPE-GIH-2020.1-eng.pdf>
5. Rational use of personal protective equipment for coronavirus disease 2019 (COVID-19) https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/331215/WHO-2019-nCov-IPCPPE_use-2020.1-eng.pdf

Konsultant Krajowy
w dziedzinie mikrobiologii i chorób zakaźnych

Dr hab. n. med. Katarzyna Dzierżęcka-Pangrat